

Broeders en zusters, beste seminaristen,

De lezingen van vandaag spreken over wenselijke aspecten van missie en evangelisatie; thema's die jullie in deze seminarweek behandelen. Het gaat om een verleiding die zo oud is als de Kerk zelf, en die vandaag misschien wel sterker voelbaar is dan ooit: de neiging om ons vast te klampen aan aantallen en de efficiëntie van onze verkondiging te meten aan het aantal luisteraars, hoeveel er in de kerk zitten, hoeveel er nog komen, of onze gemeenschappen vergrijzen of niet. Alsof de toekomst van de Kerk uiteindelijk zou afhangen van cijfers.

De eerste lezing laat zien hoe gevaarlijk die verleiding kan zijn. Koning David, door God geroepen, door God gewild en uitgekozen, laat het volk tellen. Op het eerste gezicht lijkt dat verstandig leiderschap. Maar zijn hart begint te bonzen. Hij voelt dat hij hier een grens overschrijdt. Niet omdat tellen op zich verkeerd is, maar omdat hij begint te denken dat de kracht van Israël ligt in mansterkte, in aantallen, in zichtbare macht. En daarmee verliest hij iets essentieels: het vertrouwen dat God zelf zijn volk leidt en draagt.

In het evangelie zien we iets vergelijkbaars. Jezus komt in zijn vaderstad. Hij spreekt met wijsheid, Hij verkondigt het Koninkrijk, maar Hij wordt niet geloofd. En dan staat er iets opmerkelijks: Hij kon daar geen wonderen doen, behalve dat Hij een klein aantal zieken genas. Een klein aantal – en toch gebeurt er genezing, nabijheid, leven. God heeft geen massa nodig om te handelen. Hij werkt waar geloof is, al is het klein. En Jezus zegt die pijnlijke maar ware woorden: een profeet wordt overal geëerd behalve in zijn eigen stad. Wie geroepen is, zal niet altijd begrepen of erkend worden, juist niet dichtbij huis. Zo is Mgr. Schraven veel meer bekend in China dan hier bij ons waar hij vandaag kwam.

Dat raakt direct aan jullie toekomst als priesters. Jullie worden uitgezonden naar een Kerk die klein is geworden, vaak gemarginaliseerd, soms onzeker over zichzelf. En het is geen toeval dat velen van jullie uit andere landen komen. Dat is geen zwakte van de Kerk hier, en ook geen oordeel over roepingen uit eigen bodem. Integendeel. Het is een teken dat de Kerk werkelijk katholiek is, wereldwijd, en dat roeping nooit bezit is van één land of cultuur. Tegelijk geldt: wie hier geboren is en hier geroepen wordt, is evenzeer geroepen om missionaris te zijn. Missionair zijn heeft niet in de eerste plaats te maken met afstand of afkomst, maar met een innerlijke houding: beschikbaar zijn, loslaten, je laten zenden, ook binnen je eigen cultuur die soms vreemd is geworden aan het Evangelie.

Jezus gebruikt daarvoor eenvoudige beelden: zout, licht en gist. Geen van die drie hoeft groot te zijn. Een beetje zout geeft smaak, een klein licht verdrijft duisternis, een beetje gist laat het hele deeg rijzen. Zo werkt God. Niet door overweldigende aantallen, maar door trouw, door aanwezigheid, door geloof.

Dat zien we hier, op deze plek, heel concreet verbeeld in het leven van mgr. Frans Schraven. Hij rekende niet met succes, niet met zichtbare resultaten, niet met aantallen. Hij rekende met trouw aan zijn roeping, met overgave aan Christus en met vertrouwen dat God werkt, ook wanneer alles klein en kwetsbaar lijkt. Zijn leven herinnert ons eraan dat missionair zijn niet begint bij strategie, maar bij beschikbaarheid.

Beste seminaristen, ga daarom nooit jullie roeping meten aan cijfers. Ga nooit tellen wat God niet van jullie vraagt te tellen. Dat is een oude verleiding en een oude zonde. Vertrouw erop dat God zijn Kerk leidt, niet door mansterkte, maar door geloof. En wees niet bang om priester te worden voor een kleine Kerk, want juist daar kan God groot handelen. Amen.